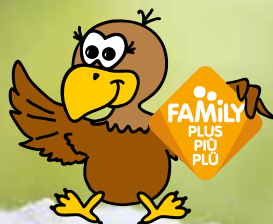

Informaziuns
d'öga por i
geniturs tl
Südtirol

Bëgnnù
fantulin

Agenzia por la
familia

AUTONOME PROVINZ BOZEN - SÜDTIROL
Familienagentur

PROVINCIA AUTONOMA DI BOLZANO - ALTO ADIGE
Agenzia per la famiglia

PROVINCIA AUTONOMA DE BALSANO - SÜDTIROL
Agenzia por la familia

FAMILY
PLUS
PIÙ
PLÜ

Impressum:

Dé fora dala:

Provincia autonoma de Balsan
Agenzia por la familia - Balsan
www.provinz.bz.it/familie

Grafica:

www.heidi-grafik.it
www.markenforum.com

Fotografies:

Agenzia por la familia/
Ingrid Heiss
Graphikstock,
www.storyblocks.com

Traduziun:

Ofize Chestiuns linguistiches

Stampa: Druckerei Union

4. ediziun 2020

Cun le sostègn de:

REGIONE AUTONOMA TRENINO-ALTO ADIGE
AUTONOMIE REGION TRENINO-SÜDTIROL
REGION AUTONOMA TRENIN SÜDTIROL

Le fantulin é chiló - ci mësson pa fá?

Ince i fantulins é zitadins
Cherta di sorvisc/Cherta sanitaria
Cherta d'identité

Por le fantulin

Sorvisc sanitar provincial y
dotur/doturia di mituns
Variores de dovèi por mituns y mitans
y jogn y jones

Por i geniturs

Aspetativa por i geniturs
Guern di pici mituns
Sostègn finanziar por families
Detlaraziun unificada dl davagn y dl
patrimone (DUDP)
Alisiraziuns fiscales por mituns y mitans
Informaziuns d'òga

Sostègn, consulènza, aiüt

Telefon por i geniturs
Zèntri de consulènza families
Ambulatore spezialisé por la sanité psichica tla
maternité y do ester stada de pert
Acompagnamènt dles families y sostègn
pedagogich bunorí di mituns y dles mitans
cun handicap

Sön le iade cun le pope/la popa

Te bus y te ferata
T'auto
Cun la roda
Sö alalt

Zènter de consultaziun por families

Comuns
Patronac
Zèntri de consulènza pediatrica/Consulènza por
umes y mituns y mitans
Zèntri por geniturs y mituns y mitans (ELKI)
Agenzia por la familia dla Provincia

Stimá geniturs,

döt le bun por la nasciüda de Osc pope/Osta popa y n bëgnü pice fantulin!

A na moda che les domandes, che an á gonot tl pröm, ciafes debota na resposta, unse metü te rucsoch chësta brosciüra por Os. I ciafëis laite informaziuns y consëis d'öga. N'atra fontana d'informaziun importa é le comun olache i abitëis: dailó ciafëise informaziuns d'öga por Osc möt/Osta möta y Osta familia.

Les families dess podëi costruí tl Südtirol sön na rëi spëssa cun tröc punc d'incuntada desvalis. Porchël é le sostëgn finanziair dles families, sciöche ince dles lies y dles organizaziuns tl ciamp dla familia, avisa tan important co le sostëgn dla compatibilitë tres l'ampliamënt dl guern de de pici mituns o le sostëgn dla vijinanza ales families tla sozieté y t'l'economia. Al é bele gnü fat tröp ti ultimi agn, mo datrai mancel la survijijun de ci che an adorass avisa te chël momënt.

I Ves aodi por chësc tëmp da podëi se sté saurí sciöche familia, descurí esperiënzes y aventöres nöies y interessantes – y i sun contënc sce nosc pice rucsoch acompagnëia Osc möt/Osta möta pro sües prömes jites sö por munt o incër n lech ia.

Waltraud Deeg

Waltraud Deeg
Assessoria por la familia

Le fantulin é chiló - ci mësson pa fá?

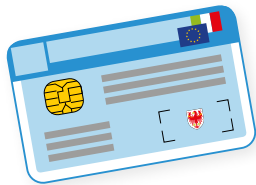
Tl pröm tëmp cun le pope/la popa é naota so bëgn la cossa plü importa. Tl medemo tëmp mëssel gní sistemé y planifiché n valgönes cosses. La survijijun dessot dess alisiré chësc laur.

Ince i fantulins é zitadins

Canche al nasc n pope o na popa nen fej la registraziun adinfora n zitadin o na zitadina cun dërc y dovëis. Mo por che chësc sozedes él da jí tles proscimes edemes te n valgügn ofizi.

- registraziun dla nasciüda
- tessera sanitara
- cherta d'identité
- dotur/doturia di vituus

Cherta di sorvisc/Cherta sanitaria

Informaziuns:
Rèi zivica dl Südtirol
civis.bz.it
parora d'archirida „Bürgerkarte“

Poranche i èis fat tó sö le möt/la möta tl register anagrafich, ciala la familia automaticamënter dal Ministere por les finanzes na cherta di sorvisc. La cherta di sorvisc é ince la cherta sanitaria dl möt/dla möta, la cherta dl'assicuraziun europeica y ara á lassura le dodesc fiscal de osc möt/osta möta. Ara öga ince por l'identificaziun ti ofizi d'aministrazziun publica dl Südtirol y de döta la Talia. La cherta di sorvisc vel sciöche documënt d'assicuraziun sanitaria por prestaziuns sanitaresh de prescia che an ne pó nia sburlé te döta l'UE, sciöche ince ti paisc ecuipará ai paisc dl'UE. La cherta di sorvisc adoron ince tles apoteches canche an a debojëgn de na cubita por scrí jö les spëises sanitaresh dales cutes.

Cherta d'identité

Informaziuns:
ofize anagrafich

Por i iadi foradecá cun le pope/la popa, él ince ël/ëra che adora na cherta d'identité. Cina ai trëi agn vel la cherta d'identité 3 agn y dai trëi ai dejedot agn velera 5 agn. La cherta d'identité pó gní damanada do te comun. Por la cherta d'identité de papier adoron trëi fotografies de passaport, sciöche ince les sotescriziuns de tramidui i geniturs. Por la cherta d'identité eletronica tlechel na fotografia digitala. La möta/Le möt mëss jí para canche al vëgn fat domanda.

Documënc che vá debojëgn:
cherta d'identité di geniturs,
3 fotografies dl möt/dla möta,
sotescriziun de tramidui i geniturs

Por le passaport:
chertes d'identité,
2 fotografies, cubita dl paiamënt
dl cost aministratif por passaport
y dl cost dl passaport eletronic

Por n valgügn paisc, dantadöt por chi che é defora dal'Uniuon europeica, ne basta nia la cherta d'identité. Porchël pón ince damané do n passaport por le möt/la möta. Chiló él indô important che tramidui i geniturs dais so consëns; le passaport cialon ma sön apostaziun tla cuestöra de Balsan o pro la polizia de comun dl post competënta. L'ofize anagrafich dl comun de residënza pó indere daidé arjigné ca la documentaziun.

*Damaenede
do pro Osc
raiuu sanitar.*

Por le fantulin

Sorvisc sanitar provincial y dotur/doturia di mituns

Osc möt/Osta möta mëss gní scrit/scrita ite tl sorvisc sanitar provincial. Chësc podëise fá tl raiun sanitar dl comun olache i viëis o online tla Rèi zivica dl Südtirol. Dailó cialon le codejel sanitar vërt y pó tl medemo tëmp chirí fora le dotur/la doturia di mituns. An pó chirí fora lediamënter danter duc i doturs/dötes les doturies da chirí fora dl raiun. Tan inant che an pó chirí fora danter de plü doturs/doturies öghel sce an se informëia bele canche an chirí fora, olache al é l'ambulatorye y da ci ora che al é davert. Le dotur di mituns o la doturia di mituns che an á chirí fora acompagnëia i mituns y les mitans cina ai 14 agn (n arlungiamënt cina ai 16 agn é poscibl te caji ezezionai). Te vigni momënt pón chirí fora n ater dotur o n'atra doturia.

Le raiun sanitar dá ince informaziuns por ci reverda le ne paié nia por i mituns/les mitans a ciaria.

Informaziuns:
Raiuns sanitaresh
www.sabes.it/de/gesundheits Sprengel.asp

Documënc che vá debojëgn:
codesc fiscal dl pope/dla popa

Variores de dovëi por mituns y mitans y jogn y jones

Al momënt mëss i mituns/les mitans da 0 a 16 agn se lascé fá diesc variores tla Talia. Chèstes variores mëss gní fates aladò dl calènder dles variores talian:

- poliomelita
- difteria
- tetanus
- epatita B
- toss da cian
- haemophilusinfluenzae B
- rüstl
- rosolia
- me toch
- varijela

Implü vègnel aconsié chèstes variores:

- rotavirus
- pneumoccus
- meningococcus B
- meningococcus C

Informaziuns:
Aziènda sanitar a dl Südtirol
www.sabes.it
(Brosciüra „Impfung schützt“)

Rèi zivica dl Südtirol
civis.bz.it
parora d'archirida „Impfungen“

I geniturs ciafa por les variores de sü mituns/sües mitans dal Sorvisc Igiene y sanité publica n invit scrit. Les variores che mëss gní fates é debann y pó gní fates te düc i raiuns sanitar. Pro l'iscriziun te n sorvisc de guern de de pici mituns privac o publics mëssel gní dé jö le zertificat sön l'ademplimènt dl dovëi de variora (o n zerticat de alèdiamènt dales variores por rajuns de sanité zities).

*I geniturs
à le dèrt da palsé.*

Por i geniturs

Aspetativa por i geniturs

Por na dependènta che aspeta velel dal scomenciamènt dla maternité cina che le pope/la popa complèsc n ann la sconanza dal lizenziament. Les umes y i peri che laora sciöche dependènc á le dèrt da fá vigni de palse de döes ores por ti dé da mangé al pope o ala popa (ince tl caje de adoziun y de afidamènt) sce ai laora altamo sis ores al de; sce ai nen laora demanco pói ma fá na palsa de öna n'ora. Ti pröms cin mëisc de vita dl pope/dla popa éi ince preodü por le pere (sce al é n laurante dependènt) l'astenjui obligatoria dal laur por 7 dis, ince nia düc adöm, paia.

Cina i pröms 12 agn de Osc möt/Osta möta á vigni genitur dependènt le dèrt da s'anuzé dl'aspetativa por geniturs. Le tèm de chèl che tramidui i geniturs pó s'anuzé indöt é de 10 mëisc, che röia a 11 mëisc sce le pere stá demez dal laur por altamo (ince nia tresfora) trèi mëisc. Ala uma ti spetel aplü 6 mëisc y al pere aplü 7 mëisc; sce ara se trata de n genitur su (pere o uma) ti spetel aplü 10 mëisc. La comunicaziun dla ghiranza de aspetativa por geniturs mëss gní fata altamo 15 dis danfora (sce al ne vègn nia

Informaziuns:
Rèi zivica dl Südtirol
civis.bz.it parora d'archirida
„Mutterschaft, Vaterschaft“

Patronac o comercialisc/
comercialistes
Datur de laur
Repartiziun Personal)

preodü val' d'ater dal contrat coletif) ti le lascian alsavèi al INPS (da fá por ej. tres le patronat). Tratan l'aspetativa por geniturs vègnel garantí n paiamènt dl 30 porcént dl paiamènt original y al vègn ince paié ite tratan chësc tèmپ i contribuc por la ponsiun y i contribuc soziai por aplü indöt sis mëisc (uma y/o pere). Por lauranc autonom, profesionisic lèdi o dependènc publics velel desposiziuns desvalies.

Tl caje de maratia di mituns/dles mitans á i geniturs le dèrt da sté demez dal laur zënza limic de tèmپ ti pröms trèi agn de vita; daldô ti spetel cina al 12. ann de vita 5 dis al ann. Les assénzes ne vègn nia paiades.

Guern di pici mituns

Sce i èis debojëgn de n post por Osc pope/Osta popa, messèise se cruzié de chësc adora assá. Tl Südtirol él te chësc ciamp trèi formes dl guern di pici mituns por mituns/mitans da trèi mëisc cina che ai vá a scolina: scolina-coa (a Balsan, Maran, Porsenú y Leifers), microstrotöres por la pröma eté da mituns y umes y peri dl de. Na survijiun cun i sorvisc dl post é da ciafé tl comun de residënza.

N valgügn datur/n valgönes daturies de laur che tègn sön la familia y che é sovènz de maius azièndes sostègn sü colaboradus y sües colaboradèsses meton a desposiziun tl'aziènda microstrotöres por la pröma eté o le guern pro umes/peri dl de. Al é damí sce i s'informèis diretamènter pro le datur/la daturia de laur.

Informaziuns:
www.provinz.bz.it/familie,
categoria
„Babys und Kleinkinder
0 – 3 Jahre“
comuns,
raiuns soziai

Al é la poscibilitè d'avèi le sorvisc dl guern de de pici mituns/pic mitans a n prisc arbassé. Le prisc é lié al davagn; al cunta la valutaziun dla situaziun economica dla familia che vègn fata tres la detlaraziun unificada dl davagn y dl patrimonie (DUDP). Les informaziuns é da ciafé pro i raiuns soziai.

Sostègn finanziar por families

La Provinzia Ves sostègn sciöche familia tl Südtirol ince finanziariamènter. Ince al stat ti pól gní damané n aiüt finanziar.

- ◆ **L'assègn por la familia provincial** é n sostègn finanziar al mëis de 200 euro por le guern y l'educaziun di mituns ti pröms trèi agn de vita o cina che ai vá a scolina (dötalplü cina ai 43 mëisc de vita). An pó damané do online sön la Rëi zivica (civis.bz.it) o pro i patronac.
- ◆ **L'assègn por la familia provincial+** é n'ajunta al assègn por la familia provincial y ti speta a families cun popi/popes olache le pere che laora tl setur privat (ince pere adotif o afidatar) s'anüza dla vacanza parentalata ti pröms 18 mëisc dl pope o dla popa. Le pere mëss s'anuzé dla vacanza parentalata por altamo dui y aplü trèi mëisc plègns indolater por ciafé la soma im-plü. Fá domanda pón tres i patronac o jon diretamènter dal'Agenzia por le svilup soziai y economich.
- ◆ **L'assègn por mituns y mitans provincial** é n contribut por paié i cosc dla vita de mitans/mituns sot i 18 agn o porsones ecuiparades. Le contribut ciafa ince families cun mituns/mitans che á bele complí 18 agn cun n'invalidité zivila o cun n handicap. La domanda aposta pó gní ortiada online sön la Rëi zivica dl Südtirol (civis.bz.it) o tres i patronac.
- ◆ **L'assègn por la familia statal** ti speta a families che se stènta finanziariamènter cun altamo trèi mituns/mitans sot i 18 agn. La soma vègn calcolada sön la basa dla situaziun economica dla familia y vègn ma paiada fora un n iade sön la basa dl zertificat ISEE, che an ciafa pro i zèntri de consulènza fiscal. Al pó gní fat domanda tres i patronac.
- ◆ **L'assègn de maternité statal** é n contribut finanziar de un n iade ales umes che ne ciafa degöna atra forma de assègn por la maternité (o che ciafa n

Informaziuns:
www.provinz.bz.it/aswe
www.provinz.bz.it/familiengelder

Documènc che vá debojëgn:
chërta d'identité
codesc fiscal
DUDP

Documènc che vá debojëgn:
chërta d'identité
codesc fiscal
ISEE

contribut mënder co chël dl assègn de maternité). Le contribut é lié al davagn y al patrimoine dla familia. La soma vëgn calcolada sòn la basa dla situaziun economica dla familia y paiada fora un n iade por i pröms cin mëisc de vita dl pope/dla popa sòn la basa dl certificat ISEE, che an ciafa pro i zëntri de consulënza fiscal. Al pó gní fat domanda tres i patronac.

Documënc che vá debojègn:
chërta d'identité,
confirmaziun di paiamënc por la
ponsiun (INPS y/o fonds surapró)

◆ Le **contribut por l'assicuraziun dla ponsiun** **tratan i tèmps d'educaziun di mituns** é n contribut dla Regiun por umes y peri por curí i tèmps che ai stá demez dal laur por le guern y l'educaziun di pici mituns cina trëi agn (cina a trëi agn dal'adoziun o dal afidamënt, te n valgügn caji ince cina al 5. o 18. ann de eté dl möt/dla möta). La condiziun é che ai ais paié ite i contribuc por la ponsiun tla cassa dla ponsiun o te n fonds dla ponsiun complementar. Le contribut ti corespogn ai paiamënc fac de súa bona (alplü 9000 euro/ann por alplü 24 mëisc, te n valgügn caji ince por 27 mëisc o 51 mëisc sce le pere á tut altamo 3 mëisc de vacanza parentala). La domanda pó gní fata tres i patronac.

Informaziuns
Brosciüra „Familien-
gelder in Südtirol“
www.provinz.bz.it/familiengelder
www.inps.it/tl/ciamp „Famiglia“

Implü vëgnel tres indô dé dantadöt da pert dl stat contribuc liá a n cer tēmp. Implü é l'ince l'assègn por la familia dl INPS, che ti speta a dötes les porsones dependētes cina ai 18 agn dl möt/dla möta. Informaziuns lassura ciafëise pro i patronac o l'Istitut Nazional por la Previdënza Sozuala (INPS) a Balsan y te sües sēntes destacades a Porsenú, Maran o Bornech.

Detlaraziun unificada dl davagn y dl patrimoine (DUDP)

Por podëi damané do les prestaziuns finanziarès dla Provinzia adoron la detlaraziun unificada dl davagn y dl patrimoine (DUDP). Chësta podëise instësc se scrí fora (online) o damané do aiüt da la scrí fora pro i patronac.

Informaziuns:
Rèi zivica dl Südtirol
civis.bz.it
parora d'archirida „EVE“

Documënc che vá debojègn:
d'anterater chërta d'identité, codesc fiscal,
detlaraziun dles cutes o CU, documënc desvalis por
i davagns y patrimoni desvalis (lista sciöche download
tla Rèi zivica sot les parores d'archirida nominades
dessura)

Alisiraziuns fiscales por mituns y mitans

Le sistem fiscal talian prevëiga che al vëgnes calcolé imporc nia imponibli por i mituns. Al é la poscibilité da partí sö i imporc nia imponibli mez porom danter i geniturs, mo al é ince le genitur che davagna le plü che pó ghiré döta la soma dl import nia imponibl. Pro la dezijiun ci varianta che vá miú por la familia pó daidé le comercialist/la comercialista.

Informaziuns:
consulënza fiscal,
comercialist/comercialista

Informaziuns d'öga

Sòn la homepage dl'Agēzia por la Familia (www.provinz.bz.it/familie) é da ciafé d'atres informaziuns d'öga. Implü á l'Agēzia por la familia dé fora la brosciüra "Familieninfo". La brosciüra pó gní desciariada jö por talian y todësch online o an pó la damané do diretamēnter pro l'Agēzia por la Familia dla Provinzia.

Sostëgn, consulënza, aiüt

Informaziuns:
www.provinz.bz.it/familie
categoria „Beratung und
Unterstützung“

La familia n'è nia n cheder stare; te na familia cun mituns o mitans él movimënt y svilup. Al é de bi y de burc momënc che an mëss afronté deboriada. Sce ara ess da ne jí nia plü n iade, pita organisaziuns desvalies aiüt profesional por i ri momënc.

Telefon por i geniturs

Informaziuns:
homepage dl telefon di geniturs
www.elterntelefon.it
tel. 800 892 829
beratung@elterntelefon.it

„Mi pope/mia popa me fej gní dai nerfs!“ – chësta situaziun y situaziuns somiëntes conësc feter vigni uma y pere. Cun che pón pa nen baié zënza acüses y preiudizi? Le telefon di geniturs é öna de chës istituziuns che pita sostëgn y aiüt pro domandes sön l'educaziun y les relaziuns te familia.

Les consulëntes/l consulënc é da abiné dal lönesc al vëndres dales 9.30 ales 12.00 y dales 17.30 ales 19.30 al numer debann 800 892 829 o sot beratung@elterntelefon.it.

Zëntri de consulënza por families

Pro problems te familia dëida sovënz na odüda da defora. Ti zëntri de consulënza por families a Maran, Balsan, Schlanders, Egna, Leifers, Urtijëi, Porsenú, Bornech y Sterzing él porsones specialisades che sostëgn y aconsiëia les families, i pers y les singules porsones.

Informaziuns:
www.provinz.bz.it/familienberatung

Ambulatore specialisé por la sanité psichica tla maternité y do ester stada de pert

Mudaziuns dl umor dan y do sté de pert é daldöt normales. Mo sce la ria löna döra plü dî y i adorëis aiüt Ves dëida l'ambulator specialisé dl'Aziënda sanitara dl Südtirol a na manira profesionala y discreta. En colaboraziun cun la sezium de ginecologia y la staziun di popi impormó nasciüs vëgnel pité vijites specialisades psichiatriches por chisc momënc dla vita.

Informaziuns:
ospedale da Balsan
Tel. 0471 435 146 o 0471 435 147
psichiatria.bz@sabes.it

Acompagnamënt dles families y sostëgn pedagogich bunorí di mituns y dles mitans cun handicap

L'Aziënda Sorvisc soziai de Balsan pita a Balsan y te süa sënta destacada a Porsenú n sorvisc de consulënza por families che á n möt o na möta cun n intardiamënt dl svilup, n disturb dl svilup o n handicap. L'acompagnamënt dles families y le sostëgn bunorí vëgn fat a ciasa. Sce i orëis s'anuzé de chësta oferta cherdede sö l'ASSB. y fajede fora n terminn por s'incunté le pröm iade.

Informaziuns:
Aziënda Sorvisc soziai de Balsan
www.sozialbetrieb.bz.it/de/2384.asp
Balsan, tel. 0471 457 784
Porsenú, tel. 0472 820 594
fruehfoerderung@sozialbetrieb.bz.it

I mituns y les mitans che u'á uia ciauó complí 6 agu v'á debruu.

Sön le iade cun le pope/ la popa

I popi/Les popes é ion sön le tru, ai á ion i movimènc che v'á ia y ca te baghele, te peza da porté, da jí cun la roda o cun l'auto. Y i geniturs á ion sce ai é mobii cun so pope/süa popa – tan inant che le pope/la popa é sigü/ sigüda sön le iade.

Te bus y te ferata

Mituns y mitans sot i 6 agn v'á debann cun i mesi dl trasport publich dl Südtirol y n'á nia debojègn de na cherta. Mo ai pó ma jí cun n meso publich sce al é na persona che á complí 18 agn lapró.

Les ferates y i busc de cité garantèsc normalmènter n azes zënza impedimènc. Deperpo che al é tles ferates sovènz de plü posc amarsciá por bagheli, vègnel ma metü a desposiziun alplü dui posc ti busc de cité por rajuns de segurèza. I desses a vigni moda assiguré sciöche al alda le baghele de Osc pope/Osta popa, chël ó dí trá l'arferadú por le fá sté chit.

Ti busc extraurbans pón mëte adöm le baghele y le mëte tla lerch dl bus sotite (sce ara é danman). N azes zënza impedimènc n'é chiló sovènz nia poscibl, por chësta rajun podess val' da le/la porté (na peza o n rucsoch por popi) ester na bona alternativa.

T'auto

Les desposiziuns de segurèza t'auto é preodüdes dala lege. Mituns y mitans danter zero y dodesc agn, che é mëndri co 1,50 meter y pësa manco co 36 chili, mëss se senté te n scagn por mituns. Al v'á debojègn de cönes o scagns por mituns adatá ala grandèza aladô dles desposiziuns de segurèza ECE R44/04. Implü mëss inant düc i scagns por mituns avèi n segnal eletrich. L'important é da ciaré denanche le cumpré sce le scagn da mituns é adaté al auto. I gnëis aconsiá te botèghes spezialisades

Cun la roda

Canche i mituns/les mitans é bugn da sté sentá dasusc, pói gní sentá sö sön roda te n scagn aposta. Le scagn di mituns mëss jí a öna cun les desposiziuns de lege. Aladô dl pëis dl möt pó le scagn gní metü sö dant o iadedô.

Sö alalt

Fá debota de gran desliví, sciöche por ejèmpl te furnadoia o te fliher, pó gaujé me dles orédles pro popi y popes. Ince t'auto da passé ia jus pól suzede. Sovènz dèidel sce i popi o les popes bër val' da jí sö o jö o sce ai ciaugna te val' a na moda che la presciun tl'orèdla vègnes avaliada fora.

Informaziuns:
Zentrala di Consumadus Südtirol
<https://www.consumer.bz.it/de-parora-d'archirida-„Kindersitze“>
info@verbraucherzentrale.it
tel. 0471 975597

Zënter de consultaziun por families

Comuns

Informaziuns:
www.provinz.bz.it/familie
 categoria „Angebote und Anlaufstellen“

Informaziuns:
 Agenzia por la familia
www.provinz.bz.it/familie
 parora d'archirida „Patronate“

I 116 comuns tl Südtirol é posc de consultaziun locai importanc. Ince os sciöche familia eis sigü tröpes domandes che pó atira gní stlarides saurí te comun. Dailó ciafèise de vigni sort de informaziuns dl post, danterater sön les alisiraziuns y ofertes locales sciöche grups da fá la blèita, plazes da jüch o val' de te.

Patronac

I rodunt 60 patronac tl Südtirol é misciuns importantes por les families: Dantadöt canche an damana do i assègns por la familia desvalis pita i patronac n aiüt concret, daidan scrí fora la DUDP che vá debojègn y d'atres domandes.

Te comun o tl patronat ciafèise informaziuns.

Zëntri de consulènza pediatria/ Consulènza por umes y mituns y mitans

I Zëntri de consulènza por umes o geniturs dá debann informaziuns, consèis y informaziuns sön argomènc sciöche dé da mangé, la papa di popi, i massaji por i popi o la ginastica post-partum. Implü podèise lascé pesé y mosoré dailó Osc pope/Osta popa. Le sorvisc vègn pité dal raiun sanitar dl Südtirol (sovènz ince pro sèntes destacades).

Zëntri por geniturs y mituns y mitans (ELKI)

Te tröc paisc y tröpes cités dl Südtirol él zëntri por mituns y mitans y geniturs. Al é posc d'incuntada por mituns y mitans, porsones che deventará tosc geniturs, geniturs, làs y neni y d'atres porsones che se crüzia dl'educaziun. I Elkis pita la poscibilitè da s'incunté, da se baraté fora y se formé. Insciö vègnel metü a jí te tröc posc por ejèmpl grups da fá la blèita y marciá dl barat.

Informaziuns:
www.provinz.bz.it/familie
 categoria „Babys und Kleinkinder 0 – 3 Jahre“

Agenzia por la familia dla Provinzia

L'agenzia por la familia se concentrèia sön le sostègn y l'accompagnamènt dles families. Dlungia le sostègn finanzia de organisaziuns, lies y istituziuns publiches é súa inciaria le svilup de mosöres y punc zentrai. N valgönes dles ofertes dl'Agenzia por la familia (dlungia le poch por i popi che i tignise tles mans) é chèstes:

- ◆ **Bookstart** – Promoziun dla letöra por fantulins
 I popi y les popes á ion sce al ti vègn lit dant. Ai tol ion libri tla man y platernèia. Descurí deboriada i libri promöi la capazité da baié y lí de mituns y mitans y renforza la relaziun te familia. La scomenciadia „Bookstart – I popi á ion i libri“ pita informaziuns, consèis de libri y 2 poc de libri debann por families interessades.

Informaziuns:
www.provinz.bz.it/bookstart

Informaziuns:

www.provinz.bz.it/elternebriefe

◆ Lètres ai geniturs

Tles lètres ai geniturs ciafa i geniturs impulsç por la vita da vigni de cun le möt/la möta, informaziuns sòn la vita da per, le svilup dl möt/dla möta y l'educaziun. Les lètres ai geniturs é danman por fases d'eté desvalies. Sce i n'èis nia bele scrit fora le formular d'apostaziun t'ospedale, podèise le fá te vigni momènt sòn la plata internet dl'Agenzia por la familia.

Informaziuns:

www.provinz.bz.it/famMedia

◆ famMedia – Infoteca por i geniturs

Sòn chësc portal video ciafa i geniturs dal 2021 inant consèis d'öga sòn la vita de familia y l'educaziun y informaziuns che reverda i popi (liam sigù, aiüt sce i popi scraia, pròm aiüt, de bones usanzas da jí a dormì).

Informaziuns:

www.provinz.bz.it/familypass

◆ EuregioFamilyPass Südtirol

L'EuregioFamilyPass Südtirol é na cherta vantaji por les families cun mituns y mitans sot i 18 agn. La cherta vel sciöche cherta de iade cun la tarifa miú marcé por families por le trasport publich te döt le Südtirol. Implü ciafèise canche i lascèis odèi l'EuregioFamilyPass Südtirol alisiraziuns y arbassamènc di cosé te botèghes y istituziuns dl'Euregio Tirol-Südtirol-Trentin.

De plü informaziuns sòn la familia é da ciafé sòn la plata internet

[**www.provinz.bz.it/familie**](http://www.provinz.bz.it/familie)

o pro chësta misciun de contat:

Agenzia por la familia dla Provinzia
Str. Kanonikus-Michael-Gamper 1
39100 Balsan, tel. 0471 418 361,
familienagentur@provinz.bz.it

Survey card with questions in Italian and German. Includes a section for 'Ihre Meinung ist wichtig!' and a feedback section at the bottom.

Osta minunga é importante!

Lascesse alsavèi osta minunga y ostes osservaziuns sòn le „poch dl fantulin“ scion fora la cherta injuntada!